
Документ за разглеждане в заседание

B9-0263/2020

14.9.2020

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията

внесено съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно подготовката на специалната среща на върха на Европейския съвет с акцент върху опасната ескалация на напрежението и ролята на Турция в Източното Средиземноморие
(2020/2774(RSP))

**Сергей Лагодински, Виола фон Крамон-Таубадел, Жорди Соле,
Мунир Сатури, Хана Нойман, Гинеке Стрик, Франсоа Алфонси,
Алвина Аламеца, Ернест Уртасун Доменек, Петра Де Сутер, Моника
Вана, Диана Роба и Хинер, Райнхард Бютикофер**
от името на групата Verts/ALE

Резолюция на Европейския парламент относно подготовката на специалната среща на върха на Европейския съвет с акцент върху опасната ескалация на напрежението и ролята на Турция в Източното Средиземноморие (2020/2774(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид своите предходни резолюции относно Турция, и по-специално резолюциите от 24 ноември 2016 г. относно отношенията между ЕС и Турция¹, от 27 октомври 2016 г. относно положението на журналистите в Турция², от 8 февруари 2018 г. относно настоящото положение с правата на човека в Турция³, от 13 март 2019 г. относно доклада на Комисията от 2018 г. относно Турция⁴ и от 19 септември 2019 г. относно положението в Турция, по-специално отстраняването от длъжност на избрани кметове⁵,
  - като взе предвид съобщението на Комисията от 29 май 2019 г. относно политиката на ЕС за разширяване (COM(2019)0260) и придружаващия го работен документ на службите на Комисията (SWD(2019)0220),
  - като взе предвид предходните изявления на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно сондажните дейности на Турция в Източното Средиземноморие,
  - като взе предвид съответните заключения на Съвета и на Европейския съвет относно Турция, и по-специално Решение (ОВППС) 2020/275 на Съвета от 27 февруари 2020 г. за изменение на Решение (ОВППС) 2019/1894 относно ограничителни мерки с оглед на неразрешените сондажни дейности на Турция в Източното Средиземноморие⁶,
  - като взе предвид Конвенцията на ООН по морско право от 1982 г., по която Гърция и Кипър са страни, и Устава на ООН,
  - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че ескалацията на напрежението в Източното Средиземноморие се подклажда от множество фактори, и по-специално едностранни мерки на засегнатите страни, включително военни действия, липсата на приобщаващ дипломатически диалог и претърпелите за съжаление неуспех усилия за

---

¹ ОВ С 224, 27.6.2018 г., стр. 93.

² ОВ С 215, 19.6.2018 г., стр. 199.

³ ОВ С 463, 21.12.2018 г., стр. 56.

⁴ Приети текстове, P8_TA(2019)0200.

⁵ Приети текстове, P9_TA(2019)0017.

⁶ ОВ L 56I, 27.2.2020 г., стр. 5.

посредничество с цел разрешаване на конфликта;

- Б. като има предвид, че и двете страни предявяват законни искания и че морско право, което по същество е със сложно развитие, се тълкува по различен начин от Гърция и Турция; като има предвид, че Турция не е подписала Конвенцията на ООН по морско право от 1982 г., по която Гърция и Кипър са страни, поради продължаващия морски спор във връзка с определянето на границите на изключителна икономическа зона; като има предвид, че горепосоченият спор във връзка с определянето на границите на изключителна икономическа зона и на континенталния шелф между Турция, от една страна, и Гърция и Кипър, от друга страна, остава нерешен от ноември 1973 г.;
- В. като има предвид, че откриването на значителни залежи от газ в Средиземно море, включително на находището „Левиатан“ през 2010 г., последвано от находището на газ „Зохър“ край бреговете на Египет през 2015 г., най-голямото находище на природен газ, откривано някога в Средиземно море, породиха интерес в региона и доведоха до допълнителни проучвания и сондажи през 2018 и 2019 г.; като има предвид, че резервите в зоните, в които Турция провежда понастоящем проучвания и сондажи за газ, все още не са доказани;
- Г. като има предвид, че през ноември 2019 г. Турция и либийското правителство на националното съгласие подписаха меморандум за разбирателство относно определянето на морските територии в Източното Средиземноморие; като има предвид, че меморандумът за разбирателство между Турция и Либия за определяне на границите на морските юрисдикции в Средиземно море нарушава суверенните права на трети държави, не е в съответствие с морското право и не може да поражда правни последици за трети държави;
- Д. като има предвид, че официалното създаване на форума за природен газ в Източното Средиземноморие (*EastMed Gas Forum*) в Кайро на 16 януари 2020 г. от Египет, Израел, Палестинската власт, Йордания, Гърция, Кипър и Италия беше критикувано от Министерството на външните работи на Турция, според което с него се цели изключването на Анкара от регионалното сътрудничество и координацията на пазара на газ;
- Е. като има предвид, че опитите за медиация, предприети от германското председателство на Съвета през юли и август, претърпяха за съжаление неуспех също така поради договарянето на двустранното морско споразумение между Египет и Гърция, с което се определят границите на изключителна икономическа зона за правата за сондаж за нефт и газ и което беше подписано от министъра на външните работи на Гърция на 6 август 2020 г.;
- Ж. като има предвид, че на 10 август Турция изпрати изследователския кораб „Орудж рейс“, придружен от военни кораби, в гръцки води с цел картографиране на морската територия за възможен сондаж за нефт и газ в район, за който Турция също твърди, че е под нейна юрисдикция; като има предвид, че в отговор Гърция изпрати свои военни кораби, за да проследят турските кораби, един от които се сблъска с гръцки кораб; като има предвид, че на 31 август 2020 г. Турция отново удължи срока на проучвателната дейност на „Орудж рейс“ в Източното

Средиземноморие до 12 септември; като има предвид, че Гърция заяви, че навигационният телекс (Navtex) на Турция е неправомерен, тъй като става въпрос за район, който е част от континенталния шелф на Гърция; като има предвид, че тези действия от страна на Турция доведоха до значително влошаване на отношенията между Гърция и Турция; като има предвид, че на 13 септември корабът за сеизмични проучвания „Орудж рейс“ се завърна край бреговете на южната провинция Анталия, което би могло да понижи напрежението между Анкара и Атина;

1. изразява изключителна загриженост във връзка с продължаващия спор и свързания с него риск от по-нататъшна военна ескалация в Източното Средиземноморие между държави – членки на ЕС, и държава – кандидатка за членство в ЕС, които освен това са съюзници в рамките на НАТО; изразява твърдо убеждение, че устойчиво разрешаване на конфликт може да се постигне единствено чрез диалог, дипломация и отстъпки от двете страни;
2. приветства Турция за предприетата първа стъпка към понижаване на напрежението в Източното Средиземноморие с оттеглянето на нейния кораб за сеизмични проучвания „Орудж рейс“ от спорните води; настоятелно призовава Турция да се въздържа от по-нататъшни провокации в бъдеще и да продължи активно да допринася за понижаване на напрежението, включително като незабавно прекрати всякакви други незаконни проучвателни и сондажни дейности в Източното Средиземноморие, като се въздържа от нарушаване на гръцкото въздушно пространство и на гръцките и кипърските териториални води и като се разграничи от националистичната подстрекателска реторика;
3. призовава Турция да зачита изцяло морското право и суверенитета на държавите – членки на ЕС, Гърция и Кипър, включително техните суверенни права в техните морски зони, свързани с експлоатацията на природни ресурси;
4. призовава всички заинтересовани страни да предприемат спешно действия за понижаване на напрежението чрез оттегляне на военното си присъствие в региона, за да се осигури възможност за диалог и ефективно сътрудничество, и да се въздържат от войнствена реторика, която подстрекава към националистически настроения сред гласоподавателите;
5. настоятелно призовава Турция, Гърция и Кипър да започнат конструктивен диалог за намиране на мирно решение, да увеличат усилията си за окончателно решаване на споровете относно сухопътните и морските граници, да се стараят да поддържат добри съседски отношения, да зачитат международните споразумения и да уреждат споровете по мирен път в съответствие с Устава на ООН;
6. настоятелно призовава всички заинтересовани страни да подкрепят активно преговорите за справедливо, всеобхватно и жизнеспособно решение на кипърския въпрос в рамките на ООН, както е определено в свързаните с него резолюции на Съвета за сигурност на ООН, в съответствие с международното право, достиженията на правото на ЕС и въз основа на зачитането на принципите, на които се основава Съюзът;
7. приветства усилията на ЕС, и по-специално на германското председателство, да

допринесе за намирането на решение чрез диалог и дипломация; приветства инициативата на НАТО за помиряване на неговите държави членки, Гърция и Турция, по отношение на техния спор в Източното Средиземноморие, да облекчи военното напрежение и да предотврати случайни сблъсъци;

8. призовава Комисията и всички държави членки да водят по-широк и по-приобщаващ диалог с Турция, вместо да насърчават по-нататъшни ескалиращи военни и политически мерки; призовава Комисията и държавите членки да се придържат неотклонно в рамките на диалога към основните ценности и принципи на Съюза, включително зачитането на правата на човека, демокрацията, принципите на правовата държава и принципа на солидарност;
9. приканва страните в конфликта да се върнат към предишното положение, за да се намали напрежението, и да започнат диалог за всеобхватна и стратегическа архитектура за сигурност и за сътрудничество в областта на енергетиката за Средиземноморието; настоятелно призовава страните да отнесат целия спектър от въпроси до Международния съд в Хага или да прибегнат до международен арбитраж, в случай че не може да се постигне споразумение чрез медиация;
10. припомня на страните в конфликта, че текущите проучвателни дейности и сондиране за изкопаеми горива на Турция все още не са потвърдили съществуването на подобни резерви; настоятелно призовава за всеобхватна оценка на риска за околната среда във връзка с всяка сондажна дейност, като се вземат предвид многобройните рискове, свързани с морските проучвания за газ за околната среда, работната сила и местното население; приканва страните в конфликта да преразгледат съвместно плановете си за проучване и сондаж и да увеличат усилията си за инвестиране в енергия от възобновяеми източници и устойчиво, щадящо климата бъдеще; призовава ЕС да подкрепи разработването на Зелен пакт за Средиземноморието, който да включва планове за инвестиции в енергията от възобновяеми източници в по-широкия регион, за да се избегнат спорове за ограничените изкопаеми ресурси, които са вредни за климата и за околната среда;
11. изразява сериозно съжаление и загриженост във връзка с настоящото състояние на отношенията между ЕС и Турция, което се дължи предимно на бедственото положение с правата на човека в Турция, на подкопаването на принципите на правовата държава и на изключително недемократичното вътрешно развитие под авторитарното управление на президента Ердоган; подчертава миналите и настоящите отрицателни последици от едностранните инициативи в областта на външната политика на Турция в по-широкия регион и че неправомерните проучвателни и сондажни дейности на Турция в Източното Средиземноморие допринасят допълнително за влошаването на отношенията между ЕС и Турция като цяло; призовава Турция и държавите – членки на ЕС, да подкрепят мирното разрешаване на конфликта и политическия диалог в Либия и да се въздържат от насърчаване и засилване на динамиката на конфликта в Либия с цел търсене на териториална печалба в Средиземноморието или политическо влияние в Либия;
12. изразява надежда, че може да се избегнат допълнителни санкции и те да бъдат заменени с диалог и лоялно сътрудничество; призовава същевременно Съвета да

има готовност, да изготви и да въведе списък с нови ограничителни мерки, в случай че Турция продължи да влошава положението, като нарушава териториалната цялост на държавите – членки на ЕС, и международното право; предлага тези мерки да включват прекратяване на износа на оръжие за Турция в съответствие с Обща позиция 2008/944/ОВППС, докато Турция продължава незаконните си действия в Източното Средиземноморие;

13. изразява съжаление и критикува факта, че Кипър и Гърция обвързват одобряването на санкции във връзка с Беларус с одобряването на санкции срещу Турция в контекста на спора за природния газ в Източното Средиземноморие; подчертава, че конфликтът в Средиземноморието няма реална връзка с потискането на демокрацията в Беларус;
14. отново заявява, че парламентарният диалог между ЕС и Турция е важен елемент от усилията за диалог и понижаване на напрежението; изразява дълбоко съжаление във връзка с продължаващия отказ на Великото национално събрание на Турция да възстанови двустранните срещи на Съвместния парламентарен комитет ЕС – Турция; призовава за незабавното продължаване на тези срещи;
15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник–председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Парламентарната асамблея на НАТО и на генералния секретар на НАТО, на президента, правителството и парламента на Република Турция и на държавите – членки на ЕС.